

שבוע טוב מאולפנת חורב

"וידעתם פי אני ה' אלקיכם" – הרב עודד

בסיומה של פרשת שמות (שמות ה' כ"ב – כ"ג) בא משה רבנו בטענה לקב"ה "למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתיני. ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך" בתגובה עונה לו הקב"ה בתחילת פרשת וארא (שמות ו' ו'-ח') "לכן אמר לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבודתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים. ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלקים וידעתם פי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים. והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה' ואם כן, מדוע לא הצלתי אתכם מעבודתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים. ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלקים וידעתם פי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים. והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה' בפסוקים אלו מתאר הקב"ה את שלבי גאולת מצרים באופן של תהליך הדרגתי, כפי שמסביר הרמב"ן "והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים" – יבטיחם שיוציא אותם מארצם ולא יסבלו עוד כובד משאם, (כלומר סיום העבודות) "והצלתי אתכם מעבודתם" – שלא ימשלו

בהם כלל להיות להם במקומם למס עובד, (כלומר חירות כלכלית) "וגאלתי אתכם" – כי יעשה בהם שפטים עד שיאמרו המצרים הנה לך ישראל בפדיון נפשנו, (כלומר חירות משעבוד נפשי) "ולקחתי אתכם לי לעם" – בבואכם אל הר סיני ותקבלו התורה כי שם נאמר (להלן י"ט ה') והייתם לי סגולה" (כלומר קבלת התורה). וכנגד אותן ארבע לשונות של גאולה, תיקנו חז"ל ארבע כוסות בליל הסדר כפי שכתוב בירושלמי (פסחים י' א') "מניין לארבע כוסות? ר' יוחנן בשם ר' בניה: כנגד ארבע גאולות, שנאמר: "והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים, והצלתי אתכם מעבודתם, וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים, ולקחתי אתכם לי לעם". דרך גאולת ישראל ממצרים היא גם דרך הגאולה האחרונה כפי שכותב רבנו בחיי (שמות ו' ז') "ומצינו דוגמתן ארבע לשונות של גאולה לעתיד לבוא. והוא שאמר הנביא (יחזקאל ל"ד י"ד) "והוצאתים מן העמים וקבצתים מן

הארצות והביאתים אל אדמתם ורעיתים אל הרי ישראל באפיקים ובכל מושבי הארץ". ולכאורה, כאשר קוראים את הפסוקים, רואים שיש לשון גאולה חמישית שלכאורה לא נכללה בלשונות הגאולה. כפי שכתוב בהמשך הפרק (שמות ו' ח') "והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה'" ואם כן, מדוע לשון זו לא נכללה כאחת מלשונות הגאולה? רבי חיים בן עטר זצ"ל בפירושו "אור החיים" על התורה, מוסיף ומקשה על עצם ההבטחה של "והבאתי אתכם" שהרי ההבטחה לא נתקיימה ביוצאי מצרים ובפרט קשה שהרי ההבטחה נאמרה להם בלשון שבועה כפי שאומרים חז"ל (שמות רבה פ"ו). ועונה על כך "אור החיים", "וקודם אומרו והבאתי אתכם וגו' אמר וידעתם כי אני ה' המוציא וגו' פי' תנאי הוא הדבר..." לדבריו, ארבע לשונות הגאולה מובטחות לעם ישראל ללא שום תנאי מקדים, ואילו

השלב האחרון של "והבאתי", תלוי בקיום התנאי המקדים להבטחה כפי שכתוב (שמות ו' ז') "וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" ורק לאחר מכן נאמר "והבאתי אתכם אל הארץ..." אשר על כן, הוא ממשיך וכותב "וזולת זה אם תנאצו ה' אין כאן הבטחה זו". לדברי בעל "אור החיים", בשל חטא המרגלים ונאצת ה', דור המדבר לא היה ראוי לקיום השלב האחרון של "והבאתי", ורק דור הבנים זכה לכך.

הדברים הללו מסבירים גם מדוע הלשון החמישית של "והבאתי" אינה נכללת בהגדה, בשל העובדה כי קיומה תלוי בהתנהלותו של עם ישראל. ואשר על כן נהוג בקהילות ישראל שאת הכוס החמישית מוזגים לאליהו הנביא, להראות כי היא מבטאת את הגאולה השלמה.

הגמרא במסכת סנהדרין (צ"ו ע"ב) מביאה מחלוקת תנאים בשאלה האם הגאולה תלויה בתשובה, "רבי אליעזר אומר: אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלים. אמר ליה ר' יהושע: אם אין עושים תשובה אין נגאלין? אלא, הקב"ה מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות

כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב". למעשה, נחלקו ראשונים כיצד נפסקה ההלכה בסוגיה זו? הרמב"ם (הלכות תשובה, ז, ה) כותב "כל הנביאים כולם צוו על התשובה ואין ישראל נגאלים אלא בתשובה. וכבר הבטיחה התורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם ומיד הם נגאלים, שנאמר: "והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה וגו' ושבת עד ה' אלקיך ושב ה' אלקיך את שבותך וגו'".

לעומתו, הרמב"ן בסוף שירת האזינו (דברים ל"ב מ') כותב "והנה השירה הזאת אשר היא בנו לעד אמת ונאמן תגיד כל המוצאות אותנו בביאור וכו' וזה דבר ברור על הגאולה העתידה יבטיח וכו' והנה אין בשירה הזאת תנאי בתשובה..."

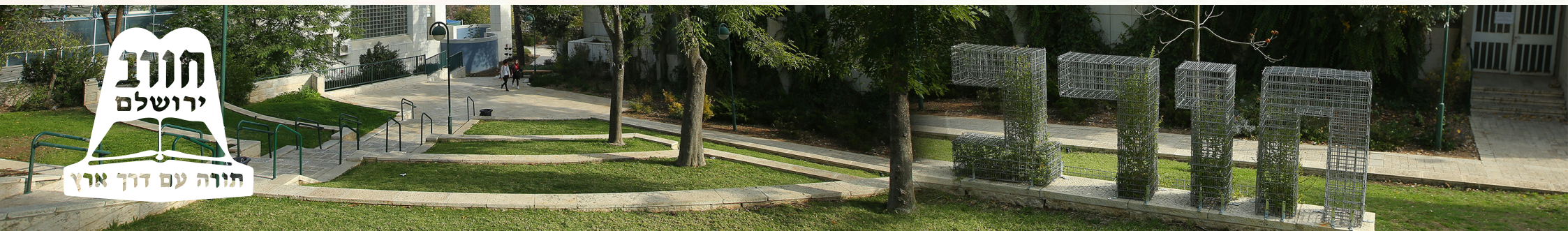
ויתכן ובאמת אין מחלוקת, אלא מדובר בשלבים שונים בגאולת ישראל, הרמב"ם מדבר על השלב האחרון בגאולה המקביל לשלב של "והבאתי" התלוי בקיום הפסוק "וידעתם כי אני ה' אלקיכם", ואילו הרמב"ן מדבר על השלבים הקודמים שכפי שראינו אינם תלויים ואינם

מותנים במעלתם של ישראל.

אנו נמצאים כעת בין הפרקים, זכינו ובחסד ה' אור הגאולה זורח עלינו ואנו נמצאים בזמן אתחלתא דגאולה, כדברי הגמרא (סנהדרין צ"ח). "ואמר רבי אבא: אין לך קץ מגולה מזה שנאמר (יחזקאל ל"ו ח') "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל וגו' כי קרבו לבוא".

אולם, טרם זכינו לגאולה השלמה. לצערנו, גם לאחר חזרתנו לארץ ישראל, אנו נאלצים שוב לעמוד על נפשנו ולהילחם מול אויבים רעים ואכזריים על זכות הקיום שלנו כאן בנחלת אבותינו.

ונזכה שיקום בנו הפסוק "וידעתם כי אני ה' אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים. והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה'" ונזכה לראות בהמשך גאולתם ונחמתם של ישראל, בביאת משיח צדקנו ובבניין ירושלים עיר קודשנו.

תלמידות והורים יקרים, ברצוננו לעדכן בנעשה באולפנא בשבועיים החולפים:

שבת שכבה ט'

בשבת פרשת שמות התקיימה שבת לשכת ט' באולפנא, בנושא "עם סגולה".

ביום חמישי, לקראת שבת השכבה, עשו הבנות הפרשת חלה, והתפללו על החולים, הפצועים, החטופים ועל אנשים נוספים הזקוקים לישועה.

לאחר מכן הבנות אפו את החלות, אותן אכלו בהנאה בשבת.

את השבת ליווה אלישיב יפרח. אלישיב קיים שיחות, שו"ת וסיכום של השבת.

במהלך השבת התקיימו כינוס פתיחה כללי, פאנל מחנכות, תפילות, שירים, דברי תורה ומפגשים כיתתיים.

תודה רבה לכל העוסקים במלאכה, ובפרט למחנכות השכבה - אמונה, שירה, ברית ועליזה, לרכזת החברתית רבקה, ולאביגיל אבן דנאן על הרמת השבת.

מגמת ביולוגיה

בנות מגמת ביולוגיה משכבות י"א-י"ב השתתפו ביום עיון בביולוגיה בבית החולים "שערי צדק". היום נפתח בשיחה של חוקרת סרטן, שסיפרה לנו על מחלת הסרטן ועל שיטת טיפול חדשה יחסית, שבה רותמים את מערכת החיסון לטיפול במחלת הסרטן.

לאחר מכן, התקיימה שיחה של מנהלת מעבדות IVE בבית החולים, שסיפרה לנו על בעיות אי פוריות ועל דרכי טיפול, והראתה לנו סרטונים מדהימים מהנעשה אצלה במעבדה.

לסיום היום שמעו הבנות הרצאה של חוקר שחוקר את דבורת הדבש. הוא סיפר עובדות מרתקות על דבורת הדבש שכל כך חשובה לבני האדם.

היה יום מחכים ומהנה.

תודה גדולה לגב' ורדית שראל, אמא של שילת, שעזרה לנו בלי סוף בארגון יום העיון ותרמה רבות להצלחתו.

שבוע השפה העברית

השבוע צויין באולפנא "שבוע השפה העברית" בנושא הלחימה בעזה בסימן "בעז"ה ביחד ננצח" לכבוד המאורע התקיימו באולפנא 2 פעילויות:

* תערוכה לימודית מעשירה, מרגשת ומעצימה במבואת האולפנא (לובי בלעז) שהורכבה מתחנות מגוונות:

מורשת הנופלים - משפטים מעצימים שנכתבו בידי לוחמים שחרפו נפשם ונפלו על הגנת העם והארץ.

ניבים וביטויים - המשלבים בתוכם את המילים "חרב" ו"ברזל" בעקבות שם המלחמה "חרבות ברזל".

שירי מלחמה - שירים שנכתבו במלחמות ישראל, פסוקים המזכירים ניסים ומלחמות, כרזות מלחמה המשלבות בתוכן אמצעים רטוריים ושמות של מלחמות ומבצעים בהקשרים לשוניים. הסיור בתערוכה נערך באמצעות דף מלווה אותו נתבקשו התלמידות למלא לאור מה שלמדו בתחנות.

* חידון אינטראקטיבי מוסיקלי לשכבות ז'-ט' בסגנון "לא נפסיק לשיר" המשלב בתוכו שירי

מלחמה ותכנים לשוניים בצורה כייפית וחוויתית. תודה רבה לרכזת לשון חנה חן ולצוות, על ארגון הפעילויות המעשירות והמחכימות וכן לתלמידות המתוקות משכבות י' ו-י"ב על העזרה בקישוט המבואה.

אמצעים רטוריים

הבהרים או הדברים ששמים ליישם אמצעים לשוניים שונים כדי לומר את כל הבריאים או המאפים המטריה לטעמו או לעיין. אמצעים אלה נקראים אמצעים רטוריים. האמצעים הרטוריים הם האמצעים הלשוניים שנוגעים שנוכחות, משתמש בהם כדי להשפיע על הקורא או על המאזין. לדוגמה: שימוש בשאלה רטורית, שימוש בדימוי ראשוני, ריבוי (אמנן), תחנות על מילים, דוג משפחה, שימוש בסימני פיסוק, פניה למעטים, ובאמצעותם או דובר יעדיף וכו'.

לאמצעים הרטוריים מטרות שונות. לדוגמה: את השקבת הרעיון, לעניין ולחשוך את השקפת הלב של המעטים, להתקרב, ליצור תחושת קרבה בין המאזין למאזין, ליצור אמונת ולעודד אמן, לדבר לטעמה ועוד. כל המטרות מסוכמות ברצף להשפיע, לשכנע.

ניבים וביטויים

המשלבים את המילים "חרב" ו"ברזל" בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

1	מסילת ברזל	11	חרב פייטות
2	הסן ברזל	12	חרב לשוננו
3	נסיבין ברזל (במשאלה)	13	חרב איש ברעוה
4	באכת חרב	14	חלי חרב
5	פי החרב	15	מנחת חרב
6	הקתת הברזל	16	חרב פייטות (במשאלה)
7	קשתות ברזל	17	חרב המתהכבכת
8	נכה ברזל בעודו חם	18	צמחנת חרבות (במשאלה)
9	הגנת ברזל	19	צמחנת חרבות
10	חוס הברזל	20	שברי חרב

"מה יש לפחד? ה' איתנו!"
הייז דריידל נקט הייז

"שנוכה להמושך את שרשרת החרות בצורה ראויה"
הייז דריידל נקט הייז

"המציאות היא אמנם איומה אך פנמי המציאות בעיני היא דרך חיים. הוא לפנמי מתוך הישג שמתה לא נמשלם אך יש רצון כל חופנו להשתלם. הוא לחרות סקיל, ויום דעתי, אך בחרת המיודע גם לחרות ענו. קטובי שפיקים את המילים, אוח לחרות על הרקיל לנני מנפון למיודע קטוב מאוד בשביל המשימה. ולקטוב בדרך של אחיות מודיעה"
הייז דריידל נקט הייז

"אני מבקש מכל אחד פה. הכי חשוב לי לא להגיד לשון הרע על עם ישראל. אין שמאלני, או ימני, או חרדי. אין כלום. יש יהודים!"
הייז דריידל נקט הייז

- "ודפתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב" (מקראים כ"ד)
- "אם תתנה עלי מתנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח" (מקראים כ"ג)
- "באלוקים נעשה חיל והוא יבוס צרנו" (מקראים כ"ד)
- "ה' אלוהים הוולך לפניכם הוא יילחם לכם ככל אשר עשה איתכם במצרים לעיניכם" (מקראים כ"ג)

"אני לא בוכה על העבר. צריך להסתכל קדימה ולראות איך ממושיכים הלאה"
סוק כפיר יצחק פרנקו הייז

"אני מתעוררת כל בוקר ובחרת מחדש, לראות את הבן שלי באור ולא בבור"
ארייס חיים אמו של יוחם הייז

טיול שכבת ח'

ביום ראשון יצאו בנות שכבת ח' לטיול בחיק הטבע להתאוורר ולהנות מיופיה של הארץ
היום נפתח בגן הלאומי בית גוברין ולאחר מכן סיירו הבנות במערות בר כוכבא בחרבת מדרס.
הבנות נהנו מאוד מהחוויה.
תודה רבה למורות המלוות ולגרשון רכז הטיולים.

תפילת ר"ח שבט

ביום חמישי התקיימה תפילת ר"ח חגיגית בהשתתפות כל בנות האולפנא.
התפילה כללה הלל מוזיקלי בליווי כלי נגינה.
לאחר התפילה שמעו הבנות דבר תודה מפּי הרב עודד.
תודה לבנות המנגנות.
חודש טוב ובשורות טובות!

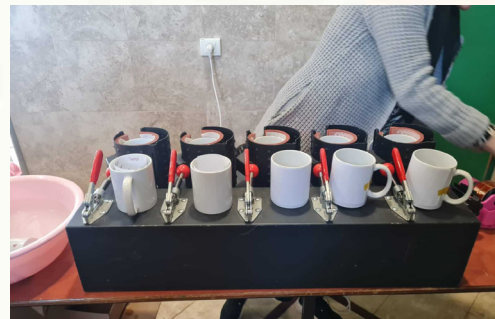

סיירת התנדבות
בימים האחרונים זכינו להקים באולפנא קבוצת התנדבות, "סיירת חרבות חורב".
הקבוצה מורכבת מבנות משכבות י'-י"ב שבתקופה קשה זו מעוניינות
לעזור ולהתנדב היכן שצריך.
הבנות התנדבו בשבוע וחצי האחרונים בחקלאות במושב תירוש,
ובקטיף תותים בעין שריד.
יישר כוח גדול לבנות האלופות שתפסו יוזמה והקימו את הסיירת,
ולכל הבנות המתנדבות.

יום עיון- שכבת י"ב

ביום שלישי נהנו בנות השמינית מחצי יום עיון בנושא: "בשביל הרוח"
יום העיון נפתח בקפה ועוגיות, ומיד לאחר מכן עברו הבנות סדנת יצירה ברוח התקופה - הכנת ספלים עם משפטים מחזקים.
לאחר הפעילות שמעו בנות השכבה (יחד עם שכבת י"א) שיחה מפי הרבנית רחל ויצן, ששכלה את בנה עמיחי ויצן הי"ד בשמחת תורה האחרון בכרם שלום. השיחה הייתה משמעותית ומחזקת, והבנות נהנו והפיקו מכך רבות.

תכנית "יחד"

בשבוע שעבר התקיים יום פתיחה חגיגי לתכנית "יחד שגרירים". התכנית נועדה להעצמת תלמידות סביב נושאי חוסן ומנהיגות, ויש בה רווחים רבים כמו תרומה לשיח מקרב בין הבנות ועם הצוות, ובניית אקלים מיטבי. מכל כיתה בשכבות ח' ו-ט' משתתפות כ-6 תלמידות בתכנית ובהנחיית מורה מהצוות. המפגשים מתקיימים בתדירות של פעם בשבוע. התכנית מתקיימת בשיתוף מנח"י, בליווי ובהנחיית הפסיכולוגית אוריה ברוכי.

יריד שירות לאומי

בשבוע שעבר יצאו בנות השמינית לבנייני האומה ליריד חשיפה של תחומים שונים בשירות הלאומי. לקראת היריד קבלו הבנות תדריך הכנה על מנת שיוכלו להתמצא ולהפיק את המרב מיריד זה. בנוסף לחשיפה נערכו ביריד שיחות ומופעי של חיזוק לאור הימים המורכבים בהם אנו נמצאים.

טיול שכבת ז'

ביום שני יצאו בנות שכבת ז' לטיול בנחל קטלב. הבנות נהנו מאוד לראות את הפריחה היפה ולהתאוורר מהשגרה. תודה רבה למורות המלוות ולגרשון, רכז הטיולים, שסגר את הטיול תוך כדי המילואים.

התנדבות הקלאית- שכבת י"א

ביום רביעי שעבר יצאו בנות שכבת י"א להתנדבות בקטיף קישואים, ניכוש עשבים ובגידולי חצילים עבור חקלאי ממושב נחלה. הבנות עבדו במרץ, ביעילות וכמובן בשמחה. החקלאי והצוות המארגן הודו לבנות השכבה על העזרה הגדולה והתרגשו מרוח הנתונה של הבנות. יישר כוח גדול לבנות השכבה.

התנדבות- ר"ח שבט

ביום חמישי, ר"ח שבט, יצאו מספר בנות משכבת י' להפעיל ולהשתתף בתפילת הלל מוסיקלית והרקדה חגיגית בבית ספר ממ"ד "בשביל החינוך" ביד ושם, שנפתח עבור תלמידים מכפר מימון, שוקדה, זמרת ושובה.

הבנות נהנו מאוד לתרום, להפעיל ולהרקיד את הילדים. אנשי הצוות החינוכי של הממ"ד הביעו שביעות רצון והערכה רבה לתלמידות על ההרקדה והאנרגיות החיוביות, ואף ביקש שהבנות יגיעו שוב. יישר כוח לתלמידות שלנו: ליבי יוקלסון, שחר קורן, הדס חג'בי, רננה וילמרסדורף, איילה כהן, שירה עוזרי, טליה אסולין ונועם תאיר גולד שהצליחו להלהיב, להרקיד ולשמח את התלמידות ממפונות הדרום. אין כמוכן!

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, צוֹר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בָּרַךְ אֶת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל יוֹשְׁבֵיהָ.
הִגֵּן עֲלֵיהֶם בְּאַבְרַת חֶסֶדְךָ, וּפְרַשׁ עֲלֵיהֶם סִכַּת שְׁלוֹמְךָ, וּשְׁלַח אוֹרְךָ וְאַמְתְּךָ
לְמִנְהִיגָיָה לְרֵאשִׁי כָּל כּוֹחוֹת הַבְּטָחוֹן וְהַהֲצָלָה, וְתִקְנֶם בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ.

חִזַּק אֶת יָדֵי הַחַיִּלִּים וְאֶת יָדֵי כָּל אַנְשֵׁי כּוֹחוֹת הַבְּטָחוֹן, מְגִנֵי אֶרֶץ קְדֻשָׁנוּ, וּשְׁלַח
בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם. הַדְּבַר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם, וְהַנְּחִילִים, אֱלֹקֵינוּ,
יְשׁוּעָה, וְעֵטְרַת נִצְחוֹן תַּעֲטֹרֶם, וְתַצִּילֶם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל פְּגִיעָה וְתַאוּנָה.
שָׁמֵר וְחִזַּק אֶת כָּל הַחַטּוּפִים מִמַּתְקַפֵּת הַטְּרוֹר, וְתַמְלֵא רַחֲמִים עֲלֵיהֶם, וְתִשְׁיֵבם
מְהֵרָה לְחִיק מְשֻׁפְחוֹתֵיהֶם בְּרִיאִים וְשְׁלֵמִים בְּגוֹפָם וּבְנַפְשָׁם.

שְׁלַח מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְכָל אַנְשֵׁי כּוֹחוֹת הַבְּטָחוֹן וְהַהֲצָלָה וְהַאֲזוּרְחִים
הַפְּצוּעִים, בְּתוֹךְ שְׂאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל – רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף. הַעֲבֵר מִנְהִיגֵי
רְשָׁעָה וְזִדּוֹן מִן הָעוֹלָם, וּמִלֶּךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבּוּדְךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ
בִּיקְרָךְ.

וְתִטֵּעַ אֲהָבָה וְאַחֻוּהַ שְׁלוֹם וְרַעוּת בְּקֶרֶב כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִתְּתָ שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׂמִיחַת
עוֹלָם לְיוֹשְׁבֵיהָ.

וְנֹאמַר 'אָמֵן.

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן:

חודש טוב, שבת שלום ובשורות טובות!

הרב עזרד מייזליש

וצוות האולפנא